

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН  
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА  
ЗАКОНОТ ЗА АЗИЛ И ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА

Скопје, јули 2009 година

## ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АЗИЛ И ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА

### Член 1

Во Законот за азил и привремена заштита („Службен весник на Република Македонија” бр. 49/2003, 66/2007 и 142/2008), во член 4-а во ставот 2 во алинејата 2 зборот „однесување“ се заменува со зборот „постапување“.

### Член 2

По членот 4-а се додава нов член 5 кој гласи:

„Признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита *sur place*

### Член 5

Признаен бегалец и лице под супсидијарна заштита *sur place* е странец кој веќе се наоѓа на територијата на Република Македонија, на кој ќе му се признае право на азил согласно член 4 и 4-а од овој закон, и во случаите кога оправданиот страв од прогонување или вистинскиот ризик од претрпување сериозни повреди е заснован врз настани кои се случиле или активности во кои бил вклучен откако ја напуштил земјата на потекло, особено кога ќе се утврди дека активностите претставуваат изразување и продолжување на уверувањата или ориентациите кои ги имал во земјата на потекло.“

### Член 3

Во член 9 ставот 3 се брише.

#### Член 4

По членот 9 се додава нов член 9-а кој гласи:

„Прва земја на азил

#### Член 9-а

Прва земја на азил е држава која повторно го прифатила барателот на азил поради тоа што:

- статусот на бегалец му е признаен во таа држава, и сеуште може да ја користи таа заштита, или
- ужива доволна заштита во таа држава, вклучувајќи ги придобивките од принципот на невраќање.“

#### Член 5

Во насловот на членот 10 зборовите: „(Прва земја на азил)“ се бришат.

#### Член 6

Во член 18 ставот 1 се менува и гласи:

„Барањето за признавање право на азил се поднесува писмено или усно на записник, на македонски јазик, или ако тоа не е можно, на јазикот на земјата на потекло, на некој од пошироко прифатените странски јазици или на јазик за кој може разумно да се претпостави дека го разбира“.

По ставот 3 се додава нов став 4 кој гласи:

„Одделението за азил во Министерството за внатрешни работи ќе ги извести усно или во писмена форма барателите на право на азил на јазик за кој може разумно да се претпостави дека го разбираат и во рок не подолг од 15 дена од денот на поднесувањето на барањето за признавање право на азил, за: начинот на спроведување на постапката за признавање право на азил, за правата и обврските на барателите на азил во таа постапка и во врска со условите за прифаќање, правото на правна помош, како и правото да контактираат со лица кои даваат правна помош, претставници на

Високиот комесаријат за бегалци и невладини хуманитарни организации, во сите фази од постапката, и каде и да се наоѓаат барателите на право на азил.“

#### Член 7

По членот 22 се додава нов член 22-а кој гласи:

„Малолетни лица

#### Член 22-а

За малолетни лица барање за признавање право на азил поднесува застапникот по закон.

При примената на одредбите на овој закон пред се ќе бидат земени во предвид најдобрите интереси на детето.

При оценка на барањето за признавање азил на детето, неопходно е да се имаат во предвид облиците на прогонување специфични за децата.“

#### Член 8

Членот 23 се менува и гласи:

„Малолетни лица без придружба, лица со пречки во психичкиот развој и процесно неспособни лица

#### Член 23

На малолетни лица без придружба, лица со пречки во психичкиот развој и процесно неспособни лица, кои имаат потреба од заштита согласно членот 2 од овој закон ќе им се определи старател, што е можно побрзо, согласно Законот за семејството.

Малолетно лице без придружба во смисла на ставот 1 од овој член е странец кој не навршил 18 години, а пристига на територијата на Република Македонија, без придружба на застапникот по закон, или останал без таква придружба откако влегол на територијата на Република Македонија.

Министерството за внатрешни работи ќе ги преземе сите мерки за пронаѓање на членовите на семејството на малолетното лице без придружба.

Најдобрите интереси на детето пред се ќе бидат земени во предвид при оценување на барањата за признавање право на азил на малолетни лица без придружба.“

#### Член 9

По членот 23 се додава нов член 23-а кој гласи:

„Ранливи лица со посебни потреби

#### Член 23-а

При примената на овој закон, посебните потреби на ранливите лица, кои се баратели на право на азил, признаени бегалци, лица под супсидијарна заштита или лица под привремена заштита, ќе бидат земени во предвид.

Ранливи лица, во смисла на ставот 1 од овој член, се процесно неспособни лица, малолетни лица, малолетни лица без придружба, тешко болни лица, лица со пречки во развојот, стари лица, бремени жени, самохрани родители со малолетни деца и лица кои биле изложени на мачење, силување или други тешки форми на психолошко, физичко или сексуално насилство.

Посебните потреби на ранливите лица од ставот 1 на овој член ќе се утврдат по пат на индивидуална проценка на нивната состојба од страна на надлежната јавна установа за социјална заштита.

При сместувањето и задоволувањето на стандардот на живеење на лицата од ставот 2 на овој член ќе се земе во предвид нивната состојба со обезбедување соодветна здравствена, психо-социјална и друга помош.

Неопходно е при оценка на барањето за признавање право на азил да се имаат во предвид облиците на прогонување специфични за половата припадност.“

#### Член 10

Во член 32 ставот 4 се брише.

#### Член 11

Во член 35 во ставот 1 во алинејата 3 сврзникот „и“ се заменува со точка запирка, а во алинејата 4 точката на крајот на реченицата се замнува со сврзникот „и“.

По алинејата 4 се додава алинеја 5 која гласи:

„- лицето пристигнало од безбедна земја на потекло, која е држава членка на Европската унија, освен ако докаже дека земјата на потекло не е безбедна за него.“

#### Член 12

Во член 37 во ставот 3 бројот „15“ се заменува со бројот „30“.

#### Член 13

Во член 38 во ставот 1 алинеите 5,6,7 и 8 се бришат.

#### Член 14

Во член 52 по ставот 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„Министерот за труд и социјална политика го пропишува критериумот и начинот за користење на соодветен стан за сместување или парична помош потребна за обезбедување простории за сместување на признаениот бегалец.“

Ставот 2 станува став 3.

#### Член 15

Членот 53 се менува и гласи:

„Права од социјална заштита

#### Член 53

Признаен бегалец од денот на доставувањето на решението за признавање на статус на признаен бегалец се изедначува со државјаните на Република Македонија по однос на остварување на правата од социјална заштита утврдени со Законот за социјална заштита.“

#### Член 16

Во член 55 во ставот 1 зборовите „паричната помош“ се заменуваат со зборовите „социјалната заштита“, а во ставот 2 зборовите „доделување на парична помош“ се заменуваат со зборовите „остварување на правата од социјална заштита“.

#### Член 17

Во член 56 ставот 1 се менува и гласи:

„Правото на работа признаените бегалци го остваруваат согласно овој закон и прописите за вработување и работа на странци.“

#### Член 18

Во членот 58 зборовите „до една година“ се заменуваат со зборовите „од најмалку една година.“

#### Член 19

Членот 60 се менува и гласи:

„Член 60

Лицето под супсидијарна заштита од денот на доставувањето на решението за признавање на статус на лице под супсидијарна заштита се изедначува со државјаните на Република Македонија по однос на остварување на правата од социјална заштита утврдено со Законот за социјална заштита, а правото на основни здравствени услуги го остварува согласно член 54 на овој закон.

Ако со овој или со друг закон поинаку не е определено, лицата под супсидијарна заштита имаат исти права и должности со странците со дозволен привремен престој на територијата на Република Македонија.“

#### Член 20

Подзаконскиот пропис од членот 14 став 1 на овој закон ќе се донесе во рок од три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

#### Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.